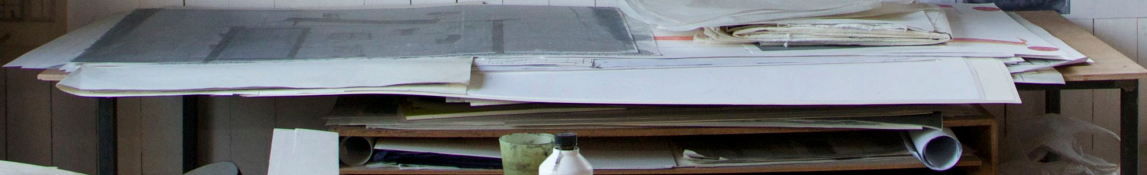
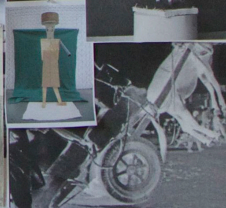
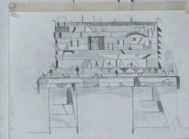
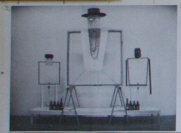
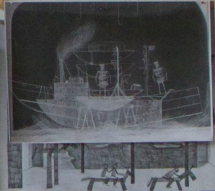
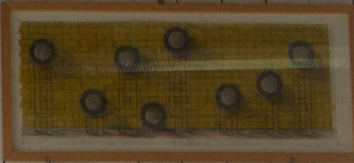
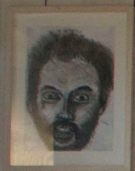

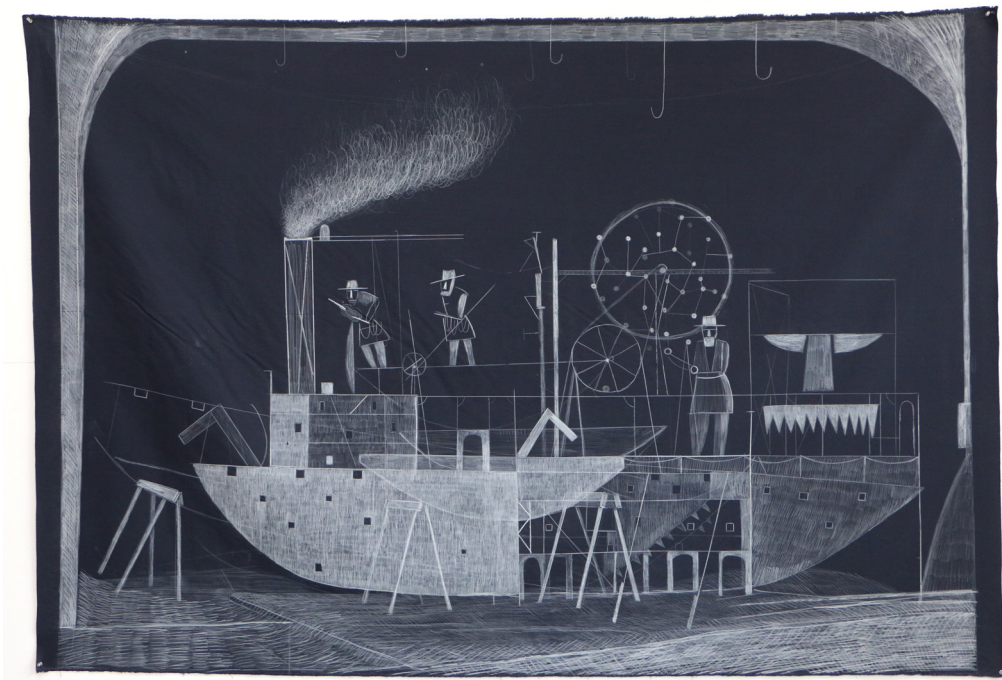
Dirk Zoete

NEDERZETTING

tekeningen en installaties

Observatory (blue boat) 2013. wit potlood op blauw textiel. 150 x 200 cm

Interview met Dirk Zoete

naar aanleiding van de tentoonstelling Nederzetting

Tillo Huygelen: De reeks tentoonstellingen in Ter Posterie toont telkens het werk van kunstenaars die een band hebben met de stad Roeselare. Kan je iets vertellen over jouw connectie met de stad?

Dirk Zoete: Ik ben er geboren, maar heb er nooit gewoond. Begin dit jaar vroeg de stad ook om een werk van me aan te kopen, dus misschien wordt de band met de stad daardoor wat hechter. Vanaf oktober hangt het in de schepenzaal van het nieuwe, gerestaureerde stadhuis. Die is naast de expo in Ter Posterie ook te bezoeken.

Heeft de tentoonstelling een specifiek thematisch verband met de stad?

Nee, niet echt. De tentoonstelling zelf niet, maar het werk in de schepenzaal misschien wel. Dat bestaat uit een reeks maskers, “koppen” noem ik ze zelf, die in groep aan de muur gemonteerd zijn. De ogen kijken neer op de schepenen aan het werk; het zijn de burgers van de stad die kritisch meekijken bij alles wat er wordt beslist en bepaald. (lacht).

Mijn werk is sowieso heel uiteenlopend. In de tentoonstelling hangen bijvoorbeeld potloodtekeningen van de afgelopen jaren, twee grote “negatief” tekeningen met wit potlood op blauw textiel, naast grote kleur houtsneden die ik ooit maakte voor muziekcentrum De Bijloke in Gent. Een uiteenlopende selectie van werken dus.

Kan je iets vertellen over de titel van de tentoonstelling en het belang van titels in je werk?

De titel van de tentoonstelling is Nederzetting. Het is gebaseerd op een nieuwe installatie, of beter gezegd een herwerking van een eerder werk. Het idee is een soort dorp in maquettevorm, bijna als een theaterdecor, opgebouwd in verschillende fasen met kleine sculpturen. De gevels zijn herwerkingen van oudere werken, maar in een nieuwe opzet, met nieuwe figuurtjes ertussen. Veel van mijn werken reizen door de tijd en blijven soms een tijdje in mijn atelier

tot ze een plaats vinden in een nieuw werk. De “kastwerken” bijvoorbeeld, figuren die tegelijk kasten of dressoirs zijn om objecten op te presenteren, worden in deze tentoonstelling voor het eerst als geheel getoond. De kasten zijn oorspronkelijk ontstaan als decorstukken voor opstellingen in mijn atelier. Het zijn settings die ik bouwde voor fotosessies, waarin ikzelf en soms ook met anderen poseer. Uit deze fotoreeksen ontstaan vervolgens vaak nieuwe sculpturen of tekeningen. Deze evolutie, het idee van assemblage en montage, is erg belangrijk in mijn werk.

De titel Nederzetting verwijst naar een primitieve dorpsgemeenschap, een settlement in het Engels. Ik moest ook denken aan de film Dogville, waarin een fictief dorp wordt opgebouwd zonder echte decors, enkel met lijnen en stokken om huizen en straten aan te geven. Bij mij zijn het geen houten plaatjes of balkjes meer, maar gekleurde metalen platen die als achtergrond dienen.

Ik moet denken aan een vroeger werk van jou, The Big Convoy, dat voor het eerst te zien was in Netwerk Aalst. Dat werk toont een optocht van kleurrijke karretjes, en verwees naar de carnavalsparade in de stad. Waarom heb je nu gekozen voor Nederzetting? Bestaat er een verband tussen de twee werken?

Ja, ergens wel. The Big Convoy was een installatie met karren in maquettevorm, een optocht die verwees naar migratie en “trekken”. Dat werk maakte ik inderdaad voor een tentoonstelling in Aalst en had een sterke referentie naar de Amerikaanse pioniers. Deze pioniers namen, naast hun persoonlijke bezittingen, ook hun cultuur, herinneringen en geschiedenis mee. Zo waren de karren in mijn Convoy beladen met persoonlijke elementen waar ik destijds mee bezig was. Er stonden studies voor sculpturen op, tekeningen, persoonlijke foto's, en verzamelde beelden uit kranten of van het internet.

Bij Nederzetting draait het om het “settelen” en bouwen op één plek. Misschien komt dat omdat ik hier geboren ben; het voelt als een soort vervolg: het trekken met het konvooi is gestopt en nu wordt er gebouwd. Een tentoonstelling is in zekere zin altijd een nederzetting, iets dat je opbouwt met het materiaal uit het atelier. In dit geval voelt het als een vorm van thuiskomen. In dit geval kan je het zelfs letterlijk nemen: hier ben ik neergezet.

The Big Convoy (detail). 2012

zaalzicht Nederzetting (tafelinstallatie), 2024

Kan je iets meer vertellen over je kunstpraktijk zelf?

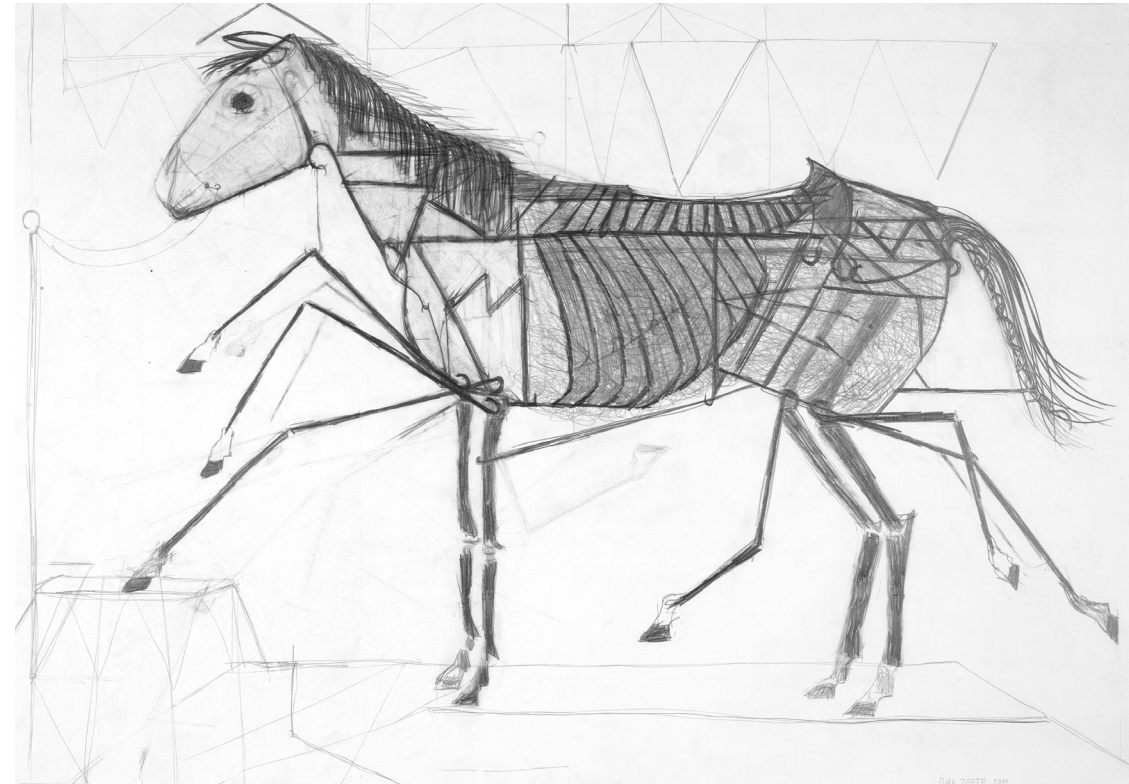
Je maakt maquettes, tekeningen, sculpturen en foto's.

Zijn de maquettes dan niet enkel een voorstudie?

Nee, zeker niet. Maquettes vormen vaak een aanleiding voor nieuwe werken, maar zijn evengoed werken op zich. Ze fungeren als een soort stilleven waaruit ik nieuwe ideeën haal en tekeningen van maak. Het ene werk vloeit voort uit het andere; ik begin nooit echt van nul. Voor mij hebben maquettes iets gemeenschappelijks met tekenen. Als je een tekening maakt, kan je alles tekenen wat je wil, gewoon op je tafel. Maquettes bouwen heeft datzelfde gemak. Ik ben in dat opzicht wel een "atelierkunstenaar": ik werk graag alleen in mijn atelier, en maquettes lenen zich daar goed toe. In de loop van mijn kunstenaarschap heb ik veel werk materiaal verzameld, waardoor ik dingen met elkaar kan vermengen. Daardoor is er een bepaalde maturiteit in mijn werk geslopen, denk ik. Dat uit zich nog het meest in een grotere speelsheid. Ik geloof dat ik vroeger soms krampachtiger tewerk ging.

Alles ontstaat dus op je werktafel, maar het uiteindelijke werk, Nederzetting bijvoorbeeld, wordt ook gepresenteerd als een soort tafel. Kan je daar iets over zeggen?

Een tafel is een belangrijk oppervlak, een soort podium. Voor mij is het als een maquette waarop, in een bepaalde schaal, alles kan plaatsvinden. Stel je een schaal voor van 1/50; dan wordt dat tafelloppervlak een enorm veld waarin alles een plek krijgt. Schaal is in die zin ook een manier van denken, vooral voor een tekenaar. In de tentoonstelling zijn potloodtekeningen te zien die dingen op een podium of sokkel weergeven. Zet je een stoel en een tafel op een podium, dan kijk je er anders naar dan wanneer diezelfde objecten gewoon in een huis staan. De tafel in de tentoonstelling fungeert ook als podium. Dogville is bijvoorbeeld tegelijk film en podium, een theaterstuk waarin alles in één ruimte gebeurt zonder plaatswisselingen of scènes. Die vereenvoudiging en minimale aanpak inspireren me ook in mijn werk voor deze tentoonstelling.

Horse. 2011. potlood op papier. 73 x 110 cm

Spoon Figure (tafelinstallatie, detail). 2024

De vereenvoudiging in Dogville is een middel voor een diepgaande morele kritiek.

Zegt jouw werk ook iets over de menselijke samenleving?

Het gaat in mijn werk niet om een moraal of de kritiek daarop. Mensen kijken op hun eigen manier naar het werk, en elke tentoonstelling krijgt daardoor zijn eigen sociale context. Ik probeer geen vaststaande boodschap mee te geven, maar bied ruimte voor interpretatie. Zo sprak ik bijvoorbeeld met oudere bezoekers van een eerdere tentoonstelling, en iedereen haalde er iets anders uit afhankelijk van hun achtergrond of herinneringen. Het centrale idee in Dogville – de zichtbare constructie – sprak me wel aan. Iedereen, van de acteurs en de regisseur tot de toeschouwers, moet akkoord gaan met die beperking.

Laatst las ik een mooi citaat uit *De barbaren* (2010) van Alessandro Barrico, een boek dat ik toevallig in een boekenwinkel in Roeselare kocht. Het beschrijft volgens mij op een juiste manier de relatie tussen kunstenaar en wereld – tussen het idee dat kunst elitair is en het idee dat kunst van de wereld is, en de afstand die vaak bestaat tussen kunst en het grote publiek. Het gaat zo:

“Er zijn een paar dingen die ik graag wil begrijpen, met betrekking tot wat er hier om me heen gebeurt. Met ‘hier om me heen’ bedoel ik het piepkleine stukje wereld waarin ik verkeer: tussen mensen die hebben gestudeerd, mensen die nog studeren, verhalenvertellers, theatermensen, intellectuelen, dat soort lieden. Een vreselijk wereldje, in veel opzichten, maar uiteindelijk is dat de plek waar de ideeën grazen, en de plek waar ik ben gezaaid. Met de rest van de wereld ben ik al lang geleden het contact kwijtgeraakt, en dat is niet fraai, maar het is wel zo. Het kost al heel veel moeite om je eigen kluitje aarde te begrijpen, er blijft niet veel over om de rest van de akker te leren kennen. Maar misschien vind je in elke kluit, als je hem op de juiste manier interpreteert, de hele akker.”

Tillo Huygelen is een Belgische filmmaker gevestigd in Gent. Hij werkt als redacteur en artistiek medewerker voor het Belgische internationale filmtijdschrift Sabzian.

expo van 15 december 2024 > 9 maart 2025

Ter Posterie Ooststraat 35 Roeselare
wo > zo van 14u > 18u

Schepenzaal Stadhuis ingang via Zuidstraat 1 Roeselare
za > zo van 14u > 18u

op 25 december en 1 januari gesloten

Met dank aan:

Tillo Huygelen, Maurits van de Laar, Els Huygelen, Atelier Derycke, Fotorama,
medewerkers van De Spil en Stad Roeselare.

Organisatie De Spil, Stad Roeselare en het Vrijwilligersteam Ter Posterie.

de spil

www.despil.be/expo - www.visitroeselare.be

